

Total Pages : 3

B.A./3rd Sem/SAN/25(NEP)

2025

3rd Semester Examination (CCFUP : NEP)

SANSKRIT

Paper : MJ A2-T (Multidisciplinary Studies Major)

[Sanskrit General Grammar]

Full Marks : 60

Time : Three Hours

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

1. अधोलिखितेषु संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पञ्च प्रश्नाः
समाधेयाः । 2×5=10

(क) आभ्यन्तरप्रयत्नः कतिविधः ? के च ते ?

(ख) केषां वर्णानां उदात्त-अनुदात्त-स्वरितसंज्ञाः भवन्ति ?

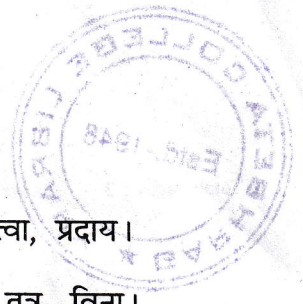
(ग) सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?

(घ) साधु-पितृ-शब्दयोः षष्ठीबहुवचनस्य रूपं लिखत ।

(ङ) गम्-धातोः लङ्-लकारस्य प्रथमपुरुषस्य रूपाणि
लेख्यानि ।

(च) कति कारकाणि कानि च तानि ?

P.T.O.

(छ) धातुं प्रत्ययञ्च निर्दिशत — पीत्वा, प्रदाय ।

(ज) अव्यययोगेन वाक्यं रचयत — तत्र, विना ।

2. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः :

5×4=20

(क) अनुनासिक-प्रत्याहार-संयोग-स्वरित-संहिता-संज्ञाविधायकानि सूत्राणि लेख्यानि ।

(ख) कर्म-करण-अपादान-अधिकरण-संज्ञा-विधायक-सूत्राणि लेख्यानि ।

(ग) 'लता' — शब्दस्य रूपाणि लिखत ।

(घ) भू-धातोः लृट्लकारस्य रूपाणि लिखत ।

(ङ) 'हलन्त्यम्' सूत्रस्यास्य व्याख्या कार्या ।

(च) 'प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा' सूत्रस्यास्य सोदाहरणं व्याख्या कार्या ।

3. प्रश्नत्रयं समाधेयम् :

10×3=30

(क) 'तद्' — शब्दस्य त्रिषु लिङ्गेषु सर्वाणि रूपाणि लिखत ।

(ख) पठ्-धातोः लट्-लोट्-लङ्-लृट्-लकारेषु सर्वाणि रूपाणि लिखत ।

(ग) हरिं भजति, गां दोग्धि पयः, प्रजाभ्यः स्वस्ति, विप्राय गां ददाति, मातुः स्मरति, मोक्षे इच्छास्ति, हरिः

সেব্যতে। এতেষু পञ्চানাং সাঙ্কেতিকপদানাং বিশেষসূত্র-
নির্দেশপুরঃসরং কারক-বিভক্তিঃ নির্ণেয়া।

(ঘ) ভবত, সেবমান, গত, কথিতবত, ভুক্ত্বা, প্রণম্য, জ্ঞাতুম্
— এতেষু পञ्চানাং প্রকৃতিপ্রত্যয়বিভাজনং ক্রিয়তাম্।

(ঙ) সংস্কৃতভাষয়া দেবনাগরীলিপ্যা চ অনুবাদঃ
ক্রিয়তাম্ —

মানুষ নিজেই নিজের ভাগ্যের নির্মাতা। যদি আমরা
পরিশ্রমে ভয় পাই, তাহলে জীবনে সমৃদ্ধি লাভ করতে
পারব না। কেউ কেউ মনে করেন, জীবনের সাফল্য
অদৃষ্টের অধীন কিন্তু এ মত সত্য নয়। শুধু নিজেরই নয়,
সমগ্র দেশেরই সমৃদ্ধির জন্য অধ্যবসায় একমাত্র উপায়।
বিশ্ব সমক্ষে মাতৃভূমির সম্মান যদি আমরা রক্ষা করতে
চাই, তাহলে আমাদের প্রভূত পরিশ্রম করতে হবে।